

Hastaneler için Patoloji Laboratuvarı Standartları (Eğitim vermeyen Özel ve Devlet Hastaneleri)

1. GENEL ÖZELLİKLER

- a. Patoloji Laboratuvarı'nın sorumlusu mutlaka bir patolog olmalıdır ve bir üst makama (Başhekimliğe) karşı sorumludur. Laboratuvar sorumlusu;
  - i. Güvenlik,
  - ii. Yönetim işleri,
  - iii. Kalite Güvencesinden sorumludur.

2. PATOLOG

- a. Tam gün çalışılan yerde her patolog için yılda en fazla 4000 cerrahi materyal ve 3000 sitoloji.
  - i. Kompleks olgular fazla ise (böbrek biopsisi, lenfoma gibi), bu sayı düşürülür.
  - ii. Bu sayılar, parça başına değil, olgu başına hesaplanmalıdır.

3. TEKNİSYEN

- a. Patoloji laboratuvarı teknisyen(ler)i, en az lise mezunu olmalıdır. Sağlık Meslek Yüksek Okulu Tıbbi Laboratuvar bölümü veya Patoloji Laboratuvarı Teknisyenliği Yüksek Okulu mezunu olmaları tercih edilmelidir.
- b. Tüm personel yeterli eğitimi almış olmalıdır. Tüm çalışanların iş bölümü, sorumlulukları yazılı olarak tanımlanmış olmalıdır.
- c. Sadece rutin görevi olan laboratuvarlarda teknisyen, yıllık en fazla 4000 cerrahi ve 3000 sitoloji materyalinden sorumlu olmalıdır.

4. SEKRETER:

- a. Kayıt, rapor yazımı, sonuç verme ve yazışma işlerinden sorumlu sekreter(ler) bulunmalıdır.
- b. İdeal sayı, tam kapasite çalışan uzman sayısı kadar sekreter olmasıdır.

5. LABORATUVAR FİZİKİ ALANLARI

- a. Bu yönergede yazılı olan asgari alan ölçüleri 1 (bir) patologun çalıştığı özel laboratuvarlar içindir. Daha fazla sayıda çalışan patolog varsa, belirtilen alanlar patolog sayısı ile orantılanarak hesaplanır.
- b. Laboratuvarın adını ve künyesini belirten levha, ruhsat sahibinin (patoloji uzmanı) diploma ve ruhsatı, tetkik fiyatlarına ait liste kolay görünür bir yerde asılı olmalıdır.
- c. Tüm odaların kapısında, yer adının yazılı olduğu tabela bulunmalıdır.
- d. Laboratuvar zemini seramik, mermer veya kimyasallara dirençli PVC ile kaplı olmalıdır. Tezgahlar da benzer şekilde ısıya, kesiye ve kimyasallara dirençli malzeme ile kaplı olmalıdır.
- e. Yeterli su, elektrik, ışık, havalandırma (çeker ocak veya aspirator) ve kanalizasyon sistemi bulunmalıdır.
- f. Materyal kabul ve rapor teslim bölümü, laboratuvardan ayrı ve laboratuvarın görülmediği bir odada veya bölümde olmalıdır.
- g. Laboratuvar alanı en az 15 m² olmalıdır. Bu alan içerisinde;
  - i. Ayrı boyama alanı,
  - ii. Ayrı kapama alanı,
  - iii. Ayrı doku takip ve gömme alanı,

- iv. Ayrı sitoloji hazırlama alanı,
- v. Yeterli havalandırma ve aspirasyon sistemi bulunan ayrı makroskopi odası, bulunmalıdır.
- b. En az 10 m² alanında ayrı mikroskopi odası bulunmalıdır. Bu alan, materyal kabul ve rapor teslim alanı ile aynı odada bulunabilir.
- c. Ayrı materyal (doku) depo alanı, blok ve preparat arşiv odası bulunmalıdır. Arşiv odası tüm mevsimlerde sıcak ve/veya rutubetli olmamalıdır.
- d. Ayrı kimyasal depo alanı, ayrı yanıcı – tehlikeli madde depo alanı, yrı evrak arşiv alanı, sekreteryaya odası (Materyal kabul alanı ile aynı yer olabilir) bulunmalıdır.
- e. Laboratuvar atıklarının toplandığı ayrı bir oda olmalıdır (doku depo alanı ile aynı mekanda bulunabilir).

Aşağıdakiler, laboratuvarda varsa (kullanılıyorsa) olması gereken fiziki özelliklerdir:

- f. Frozen cihazı alanı
- g. Doku takibi, boyama, kapama cihazlarının bulunduğu oda
- h. İmmünohistokimya alanı
- i. Çok başlı mikroskop alanı

6. LABORATUVAR KOŞULLARI

- a. Materyal depolama dolapları
- b. Yıkama musluğu
- c. Demirbaş alet ve gereçler (Bıçak, penset, bistüri sapı, bistüri ucu, diseksiyon bıçağı, makas, kıl testere, v.b. , çeşitli ebatlarda cam veya sert plastik ve kapaklı kavanozlar, petri kutusu, şale, beher, balon joje, pipetler, mezürler, cetvel, terazi, v.b.)
- d. Sarf malzemeleri (lam, lamel, kaset, fırça, lam yazıcı kalem, alkol, ksilol, formalin, parafin, boyama solüsyonları, kapama reçinesi, kurutma kağıdı, atık kutuları, v.b.)
- e. Yeterli boş alanlar
- f. Doku takip cihazı (veya ekipmanı)
- g. Mikrotom
- h. 56 °C etüv
- i. Su banyosu
- j. Doku gömme cihazı (veya ekipmanı)
- k. Boyama cihazı (veya ekipmanı)
- l. Kapama cihazı (veya ekipmanı)
- m. Santrifüj cihazı
- n. Buzdolabı
- o. Derin dondurucu
- p. pHmetre
- q. Alkolometre
- r. Solüsyon hazırlama aletleri
- s. Toksik atık kutusu (veya sistemi)
- t. Makroskopik materyal atma sistemi
- u. Mikroskop
- v. Sekreteryal kayıt ve yazım defterleri ve sistemi
- w. Doku, parafin blok, lam, rapor arşivleme dolapları ve sistemi
- x. Yangın söndürme cihazı

- y. Kimyasal dezenfektan
- z. Koruyucu giysiler
- aa. İlk yardım dolabı
- bb. Sırt yaslamalı, yükseklik ayarlı koltuklar
- cc. Kimyasal atık, tıbbi atık, doku atıkları ve evsel atıkların ayrı ayrı tolanması ve yönetmeliklere uygun olarak imhasına yönelik koşulların yerine getirilmesi

Aşağıdakiler, ihtiyaca göre olması gereken cihazlardır:

- dd. Frozen cihazı
- ee. İmmünohistokimya cihazı veya boyama sistemi
- ff. Kurutma etüvü
- gg. Karıştırıcı (vortex)
- hh. Sıvı nitrojen tankı
- ii. Sitosantrifüj
- jj. Fotoğraflama ünitesi

Aşağıdakiler, laboratuvarın olanaklarına göre sağlanması önerilen özelliklerdir:

- kk. Hızlı yıkama sistemi (toksik ve kostik kimyasallar için)
- ll. Göz yıkama istasyonu ve göz yıkama aleti
- mm. Güvenlik duşu
- nn. Otomatik (yangın) sulama sistemi

7. LABORATUVAR FİZİKİ ALAN ASGARİ ÖLÇÜLERİ

- a. Patoloji Laboratuvarı için önerilen alanlar (Bu alanlar, 100.000 - 500.000 nüfuslu bir bölgeye hizmet götüren hastanenin, yıllık 15.000 - 20.000 cerrahi materyal kapasiteli patoloji laboratuvarı içindir. Hizmet götürülen nüfus ve patoloji laboratuvarının cerrahi materyal kapasitesine göre uyarlama yapılmalıdır.)

Bölge	Alan (m ²)
Genel laboratuvar alanı	15
Makroskopi odası	10
Mikroskopi	8
Teknisyen odası	6
Doktor odası	8
Sekreter odası	8
Lam ve blok arşivi	10
Malzeme deposu	5
Doku depolama	5
Tüm laboratuvar alanı	75

2005